

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásáért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1964. január 15.

bb 1. négy száz házi betegápoló nővér a fővárosban - életbelé-
pett a területi gondozás új rendszere

i hi/hné szb zs

1964. január 15.

néhány kerület korábbi sikeres kísérletezései alapján, szer-
dán fővárosszerte megkezdte munkáját a körzeti betegápolónői há-
lózati, a területi gondozás új rendszeréről a fővárosi tanács
egészségügyi osztályán elmondták:

- a korszerű egészségvédelem feladatainak sorában nagyjelen-
tőségű az otthon ápolt, fekvő betegek gondozása. egyetlen adat
is jól mutatja ezt: az utóbbi esztendő statisztikája szerint
budapesten évente többszázezer fekvő beteggel foglalkoznak az or-
vosok. feladataikat lényegesen megkönnyíti körzeti ápolónővérek
munkába állítása, - számuk a régiekkel együtt 400 - akik az ott-
hon levő fekvő, vagy mozgásképtelen, de kórházi kezelésre nem
szoruló betegeket a körzeti orvos irányításával ellátják, olyan
feladatokat bíznak rájuk, amelyeknek elvégzéséhez nem kell fel-
tétlenül orvos, de a betegápolásban nélkülözhetetlen: sebkötözés,
borogatás, hőmérés, a gyógyszer beadása, járó- és mozgási gya-
korlatok végeztetése, stb. az ápolónővér nemcsak az előírt gon-
dozást végzi el szakszerűen, hanem a beteg állapotáról is beszám-
ol a kezelőorvosnak.

e teendők ellátásához minden körzeti nővérnek megvan a kellő
felkészültsége, a kétéves ápolónői tanfolyam elvégzése után vala-
mennyien többéves kórházi gyakorlaton vettek részt, s most újabb
három hónapos, különleges kórházi kiképzés után, a gyógykezelés
minden ágára kiterjedő, alapos ismeretek birtokában látnak munká-
hoz a lakóterületen.

az új módszer lehetővé teszi az olyan betegek otthoni ellátá-
sát, akiket kezelőorvosuk eddig - a házi ápolás lehetőségének
hiján - kénytelen volt kórházba utalni. a körzeti ápolónői háló-
zati működésével tehát évente sok kórházi ágy szabadul fel olyan
betegek számára, akiknek állapota inkább megköveteli az intéze-
ti gyógykezelést.

a fővárosi tanács egészségügyi osztályán elmondták még, hogy
jelenleg két-két körzeti orvos mellett dolgozik egy ápolónővér,
a terv az, hogy 1965-ig minden körzeti orvosnak saját területi
aktivistája lesz. /mti/

-.-
-1-

KL

bb 2. szostakovics-mű bemutatója a zeneakadémián

i ol/gk szb fm

1964. január 15.

Január 20-án a zeneakadémián mutatják be első ízben magyarországon szostakovics: két preludium és fuga című szerzeményét. a művet a budapesti filharmóniai társaság zenekara tolmácsolja komor vilmos vezényletével. közreműködik wehner tiber zongoraművész. a koncert műsorán szerepel még beethoven: 3. leonóra-nyitány, liszt: a-dur zongoraverseny, szelényi: summa vitae és sztravinszkij: tüzmadár című műve. /mti/

--

bb 3. februárban rendezik meg az idei mezőgazdasági könyvhónapot

i ei szb la

1964. január 15.

az immár hagyományos mezőgazdasági könyvhónapot az idén februárban rendezik meg. a könyvhónap eseményeit január 31-én nyíregyházán országos megnyitót vezet be. ezt követően az ország minden megyéjében és járásában, számos városban és községben különböző rendezvényeken népszerűsítik a mezőgazdasági könyveket és folyóiratokat.

február folyamán csak a mezőgazdasági könyvkiadó több mint 200 író-olvasó találkozót rendez, amelyeken nemcsak a szakkönyveket beszélgetik meg, hanem a szerzők - neves szakemberek - a mezőgazdaság egy-egy időszakos kérdéséről előadást is tartanak. a könyvhónap eseményeibe bekapcsolódik a tudományos ismeretterjesztő társulat, az agrártudományi egyesület, a tanácsok és több más társadalmi és tömegszervezet; ezek szintén többszáz író-olvasó találkozót, ankétot, előadást rendeznek.

a mezőgazdasági könyvhónap megnyitása alkalmával nyíregyházán kiállítás is nyílik. bemutatnak többek között egy termelőszövetkezeti minta-kézikönyvtárat: azt a 80-100 szakkönyvet, amit minden közös gazdaság részére ajánlanak. /mti/

--

bb 4. „madárszálló,, a tiszaparton

vid j szb ie

1964. január 15.

a két hete tartó kemény idő a lakott területekre kényszerítette a tiszá mentén a madarakat. szolnokon, a terményforgalmi vállalat hatalmas raktárával szemben, a tiszaparton valóságos madárszálló alakult ki.

/folyt.köv./

MB

- 2 -

bb 4. /„madárszálló,,... 1. folyt./- szb

a raktárban naponta több vagonnyi kukoricát menzsoznak le, és a kikerülő csutkahalmazok között a madarak bőséges élelmet találnak. a szemközti telelőben naponta lékelik a hajók körül a jeget, így a víz is biztosított részükre. varjúk, cinkék, verebek és más madarak ezrei tanyáznak ezen a területen. különösen érdekes képet nyújtanak alkonyattájt a pihenőre térő varjúk: ellepik a zuzmarás fákat, és szinte feketévé változtatják a környéket. /mti/

--

bb 5. tízéves a budapesti nőtanács anya- és gyermekvédelmi bizottsága

i vt/sk szb zs

1964. január 15.

tíz esztendeje alakult meg a budapesti nőtanács anya- és gyermekvédelmi bizottsága. a jubileumról az aktivisták részvételével csütörtökön a fővárosi tanács klubtermében egésznapos értekezleten emlékeznek meg. a tanácskozáson dr. róna borbála főorvos, a bizottság vezetője tart beszámolót.

a jubiláló anya- és gyermekvédelmi bizottságnak megalakulásakor mindössze 12 tagja volt, azóta aktivistáinak száma csaknem 400-ra emelkedett. a bizottság, amely a legkülönbözőbb családvédelmi, egészségügyi, stb. problémákkal foglalkozik, az elmúlt években számos javaslatot terjesztett az illetékesek elé a dolgozó nők, családanyák, háziasszonyok helyzetének javítására, elavult családvédelmi jogszabályok megváltoztatására. része volt abban is, hogy a szülési szabadságot az egy évvel ezelőtt megjelent rendelet öt hónapra hosszabbította meg.

a közelmúltban kialakították a kerületi anya- és gyermekvédelmi bizottságok hálózatát is, s ezek közreműködésével vezették be a fővárosban a máris népszerű pótmama-szolgálatot, ma már, mintegy 100 „állandó,, pótmama könnyíti budapesten a dolgozó szülők helyzetét. /mti/

--

bb 6. házi c-vitamin-forrás

vid j szb ie

1964. január 15.

iregszemcse téli érdekessége egy első ízben termő citromfa. a fácskát 17 évvel ezelőtt magról ültette s lakásában nevelte fel győri györgy nyugdíjas építésvezető. a dus lombu fa most ötvennél több citromot érlel, a győri-család saját termésű c-vitamin-forrásaként. /mti/

--

-3-

MB

bb 7. kiserelte a felvonó ablakát, halálos balesetet okozott
- két évi szabadságvesztésre ítélték

1 bc/hmé szb zs

1964. január 15.

halász alajosné házfelügyelői működése idején a rákóczi ut 14. számú házban sorozatosan megszegte a lifthasználatra vonatkozó előírásokat. hogy kevesebb legyen a dolga, a kulcsot a zárban tartotta, így a liftet bárki, például gyermek is, működtethette. a szabálytalanságot még tetézte azzal, hogy nyáron a felvonó két oldalán kiserelte az ablaküveget, egy délután - amikor kicsi volt a víznyomás - két fiú a földszintről vödörben és demizsonban vizet vitt a negyedik emeletre. egyikük a felfelé induló lift ablakán kidugta a fejét, s az a felvonó-szekrénytől pár centiméterre levő merevítő rud és az ablak széle közé szorult, s a szerencsétlen gyermek meghalt.

a fővárosi bíróság halász alajosné halált okozó gondatlan veszélyeztetésért jogerősen két évi szabadságvesztésre ítélte.
/mti/

..-

bb 8. tengerpartra utaznak a bárányok

vid j szb ie

1964. január 15.

a mecsek-vidéki juhászokban megkezdődtek az 1964. évi „társasutazások”, amelyek ugyan nem az ibusz, hanem a gyapjúforgalmi vállalat bonyolít le. az első „turisták”, - mintegy 1400 extrém minőségű élő bárány - a görögországi és a zengőfaljai állami gazdaságból, valamint a baksai ezüstkalász és a somogyhárságyi vörös sugár termelőszövetkezetből kerültek ki. az átlagosan 38 kilós pecsenyebárányokat olasz és görög kereskedők vásárolták meg, tehát a fiatal állatok a havas mecseket a földközi-tenger napsütötte partjával cserélték fel. ebben az évben már 60-70 nagyüzemi juhászat kapcsolódik be a jól jövedelmező exportba. a mecsek vidékéről az idén körülbelül 10 000 fiatal juh - teljes- és pecsenyebárányokat, valamint hizott ürüket - szállítanak a mediterrán országokba. /mti/

..-

-4-

HR

bb 9. „szereplő-kölcsönző”, és bábkészítőműhely kaposvárrott

vid/fm/tné/m/fm

1964. január 15.

több mint husz bábszakkör működik a somogyi falvakban. ezek eddig kezdetleges módon sajátmaguk készítették el az előadásokhoz szükséges „szereplőket”, amelyekkel nem mindig érték el a kívánt hatást. a somogyi bábosok régi kívánságát teljesítette most a megyei népművelési tanácsadó: kaposvárrott, a latinka sándor művelődési otthonban bábkészítő műhelyt hozott létre. az új „bábgárban”, egy iparművész tervezi és két szabó készíti a mesejátékokhoz szükséges bábukat. a „szereplőgárdát”, csekély térítés ellenében kölcsön adják a bábszakköröknek és az iskoláknak.

a bábkészítő műhely és főleg a kölcsönzés iránt máris nagy az érdeklődés, nemcsak somogyban, hanem a szomszédos megyékben is. a január végén elkészülő első bábkollekciónak máris sok előjegyzés érkezett a népművelési tanácsadóhoz. /mti/

..-

bb 10. új műsorra készül a debreceni népi együttes

vid/fm/tné/m/fm

1964. január 15.

a debreceni népi együttes új műsorra készül, amelyet zömmel magyar népi táncokból állítottak össze. már tanulják a „körmagyar”, -t, ezenkívül bartók egyik művére készítik a tánckompozíciót „magyar évszakok”, címmel hazánk népszokásait mutatják be a táncművészet eszközeivel. új hortobágyi gyűjtések alapján pásztortáncokat is tanulnak. /mti/

..-

bb 11. farsangolás baranyában - párosbál, karneválok, férjek bálja, mohácsi busójárás

vid/fm/tné/m/fm

1964. január 15.

baranyában megkezdődött a farsangolás: pécssett már ennek jegyében tartotta meg előadását „ötven év kabaréja”, -ból a kpvdsz városi együttese. a németajku lakosság hagyományos páros-bálját is januárban tartják pécs legnagyobb művelődési házában. komlón a tudomány és technika klubjának avatását ifjúsági karnevállal kötik össze. sásdon már harmadik éve megrendezik a férjek farsangi bálját, - amelyre humoros rigmusu plakátok hívogatják a község lakosságát, - de sor kerül a fiatalok jelmezes mulatságára is.

/folyt.köv./

8.37/-n

-5-

le

bb 11. /farsangolás ... 1. folyt./ m

a hagyományokhoz hiven a leglátványosabb farsangot a mohácsiak rendezik február 8-9-én. az első napon nemzetközi maszkkiállítás és országos népi kerámiakiállítás nyílik, a második napot pedig délszláv tamburazenés ébresztő vezeti be. napközben filmet vetítenek a busójárásról, majd délután következik a fő esemény a busófelvonulás, amelyet a busók vetélkedője, az ágyuzással, kereplőkkel, kolompokkal, méteres túlkövekkel keltett „harci zaj”, és a város főterén rakott máglya körüli tüztánc, a tömegkölő követ. a délszláv népi együttesek mohácsi találkozóján fellép a központi délszláv együttes, a hercegszántói, a deszki, a lakócsai, az alsószentmártoni és a mohácsi együttes. a „farsang temetését”, jelenti a hagyományos magyar és az utána következő cigánybál mohácson. /mti/

---

bb 12. több mint 200 millió éves őshüllő-lábnymot találtak balatonrendesnél

t tz/gk/m/vg

1964. január 15.

érdekes bejelentést tett a magyarhoni földtani társulat legutóbbi ülésén majoros györgy geológus.

beszámolt arról, hogy a közelmultban a balatonrendesi kőbányában egy feltűnő módon „mintázott”, kőzetdarabot talált. a közelebbi vizsgálatnál azután kiderült, hogy a vörhenyes homokkőlap igen-igen rég lehullott esőcseppek és egy őshüllő 6-8 centiméteres lábnyomát őrizte meg. mégpedig igen hosszú időn keresztül, mert az eddigi megállapítások szerint az a körülbelül méteres hosszúságú, eléggé primitív, a törzsfajlás kezdeti szakaszát képviselő őshüllő még a perm időszakban, a földtani ókor végén, vagyis körülbelül 210-240 millió évvel ezelőtt sétálatott végig ezen a tájon.

a lelet, amelynek tüzetes vizsgálatára csak ezután kerül sor, két szempontból is jelentős. először is arra mutat, hogy ez a vidék abban a korszakban is szárazföld volt. ennek nemcsak az a bizonyítéka, hogy ez az őshüllő maga is szárazföldi állat volt, hanem az az egyszerű tény is, hogy talpa is és az esőcseppek is természetesen csak szárazföldön hagyhattak maguk után ilyen jól felismerhető nyomot. de különösen fokozza ennek az aránylag kicsiny, mindössze körülbelül 50x80 centiméteres kőzetdarabnak a jelentőségét az, hogy a jelek szerint a maga nemében ez a legrégebbi eddig előkerült emléke annak a gerinces állatvilágnak, amely valamikor, az ősi időkben hazánk földjén élt. /mti/

8.44/-n

-6-

bb 13. családi szivacs-csomagok, gyerek kabbátbélések, ablakpárnák, csempék műanyagból - a budapesti kézműipari tröszt ideai hasznos ujdonságai

i kf/kf/m/vg

1964. január 15.

ezértfele apró hasznos háztartási tárgyat, ruházkodási cikket, játékot készítenek nagyrészt hulladék anyagból a budapesti kézműipari tröszt kerületi üzemei. a múlt év végén kiállításon is bemutatottak a közönségnek néhány százat termékeikből, s ezek körül jónéhány ujdonságot már sorozatban gyártanak. különösen előrehaladtak a munkásvédelmi öltözékek, eszközök, felszerelések előállításában. többek között 10 000 pár „divatos”, - háromnegyedes csizmát készítenek a közlekedési dolgozók, a téli utcán tevékenykedő munkások, az éjjeliőrök részére.

a tröszt vállalatai a múlt évben több mint 150 millió forint értékű hasznos, igen sokszor exportra kerülő, cikket készítettek maradék anyagból. a megkezdett munkát az ügyeskezü, türelmes szakemberek az idén tovább folytatják. tavalyi 700 000 ebben az évben egymillió pár divatos fonott papucsot, női lábbelit készítenek hulladék bőrből. nemes hulladékfonalból fémszállal kevert fényes, ugynevezett lurex anyagu pulóvereket, kisestélyi ruhákat gyártanak. az 5. kerületi vállalat az első félévben mintegy félmillió forint értékű apró használati tárgyat, órasíjat, kulcstartót, fényképezőgépet stb. készít hulladékból.

a polyuretán hab felhasználásával többek között családi szivacsosomagokat készítenek, nylon tasakban 4-5 féle színű és méretű szivacsot hoznak forgalomba. a gépkocsi tulajdonosok autósosó szivacs garnitúrákat vásárolhatnak majd. az új hulladékanyag „felfedezésével”, befellegzett a rongybabáknak. a nem műanyag testű babákat ugyanis ezután már nem vattával és ronggyal hanem polyuretán habbal tömik meg. a kézműipari vállalatok már most öt tonnányi ilyen hulladékot gyűjtöttek össze, s ebből egyebek között ablakpárnákat, ajtó tömítő csikokat, cipőbetéteket, gyermek kabát-béléseket, matracokat, nyeles felmosókat gyártanak. ugyancsak műanyag hulladékból - polystirol lapocskákból - készítenek 25x25 centiméteres nagyságú „mozaik csempét”, amelyet különösebb szaktudás nélkül maguk a háziasszonyok is fel tudnak „szerelni”, a falra. /mti/

---

bb 15. „tavaszi”, munkák balatonszentgyörgyön

vid/l/m/ie

1964. január 15.

a balatonszentgyörgyi délbalatoni termelőszövetkezet vörösi kertészetében már javában folynak a „tavaszi”, munkák. a melegágyak előkészítése mellett az üvegházban megkezdtek a primörpaprika palántáinak tűzdelését. a már második levelet hozó, szépen fejlődő palántákból 50.000-et ültetnek majd a melegágyakba. a tervek szerint a termést a tavalyinál korábban, már április derekán piacra viszik. /mti/

8.50/-n

-7-

bb 14. egyesült két villamosenergiái kutató intézet

i szf/gg/m/vg

1964. január 15.

a nehézipari miniszter a tárcája területén tavaly nyáron megkezdett iparági és vállalati átszervezések egyik zárórendelkezéseként úgy intézkedett, hogy a hőtechnikai kutató intézetet /hőki/ egyesítsék a villamosenergetikai kutató intézettel /villenki/, az egyesített két intézmény villamosenergiaipari kutató intézet /veiki/ néven folytatja munkáját, feladatai közé tartoznak az erőművek tüzeléstechnikai és hőfejlesztési kérdéseivel, a villamoshálózatok fejlesztésével, villamosenergiái rendszerek szabályozásával, automatizálásával, üzembiztonságának fokozásával kapcsolatos és a szakmába vágó egyéb kutatások. az egyesülést január elején végrehajtották. /mti/

---

bb 16. „apróvad-invázió,, a közép-tisza vidékén

vid/j/m/le

1964. január 15.

a hóval borított alföldi pusztákon, a nagykunsági, tiszamenti erdőségekben valóságos apróvad-invázió van. szolnok megyében tavaly számolták az utóbbi évtized legnagyobb állományát, mintegy 160.000 nyulat, foglyot és fácánt. azért ilyen jók a mostani befogások eredményei is: a kifeszített hálókkal, csapdákkal négy és félezer élő nyulat és több mint két és félezer foglyot és fácánt fogtak már be.

a megszorodott apróvad-állományt a zuzmarás téiben az eddiginél is gondosabban etetik, a csapásokon, erdei tisztásokon és azokon a helyeken, ahol nyuljárásokat véltek felfedezni, mintegy 700 etetőt állítottak fel. a „mezei terítéken,, bőséges szemes- és szalastakarmányt biztosítanak a vadaknak. /mti/

---

bb 17. helytörténeti olvasókönyv borsodról

vid/fm/tné/m/fm

1964. január 15.

a középiskolai oktató munka segítésére helytörténeti olvasókönyv készül borsodról. a felnőttek számára is hasznosnak ígérkező könyv megírására, összeállítására gyimesi sándor, a miskolci levéltár vezetője és dr. deák gábor középiskolai tanár, a magyar történelmi társulat helyi szervezetének vezetői vállalkoztak. az anyag jelentős részével már el is készültek. az idén megjelenő könyv a megye történetére vonatkozó írásos emlékek közül mintegy száz szemelvényt, okiratszöveget tartalmaz magyarázatokkal és jegyzetekkel kiegészítve. többek között ismertetik az egri török basának az 1660-as években miskolc lakosaihoz intézett, adót sürgető és fenyegető felszólítását, thököly imre kuruc fejedelem hadbahívó levelét, széchenyi istvánnak a miskolci színház mielőbbi megépítésére buzdító sorait. /folyt.köv./

8.58/-r

-8-

le

bb 17. /helytörténeti ... 1. folyt./ m

részleteket közölnek az 1848-as borsodi nemzetőrzászlóalj parancskönyvéből, a tanácsköztársaság direktóriumainak jegyzőkönyveiből, a századeleji, valamint a horthy-korszak munkásmozgalmi emlékeiből, s az 1945-ös földreform dokumentumaiból. /mti/

---

bb 18. színes film a nagydorogi fiatalokról

vid/fm/tné/m/ fm

1964. január 15.

a tolna megyei nagydorogon az ősszel alakult meg az új barázda termelőszövetkezet kiszervezete. a fiatalok elhatározták, hogy színesfilmet készítenek közösségi életükről. megörökítették többek között a szüneti mulatság jeleneteit és a községi lovasbandérium felvonulását is. a harmincperces színes film vágásával most készültek el, s a téli estéken többek között ezzel szórakoztatják a nagydorogiat. /mti/

---

bb 19. megkezdtek a baromfifeldolgozó gépsor sorozatgyártását a budapesti mezőgazdasági gépgyárban

i st/gg/m/vg

1964. január 15.

a budapesti mezőgazdasági gépgyárban szovjet rendelésre megkezdtek a baromfifeldolgozó gépsor sorozatgyártását. egy-egy gépsor 11 különféle gépből áll, ezek megtisztítják darabolják a baromfit, s a gépsorról feldolgozott szárnyast egyenesen a hűtőházba szállíthatják.

az 1964-re rendelt harminc gépsorból huszonháromat még az első negyedévben elkészítenek, ez mind csirkék feldolgozására alkalmas. a további hetet liba, kacska, pulyka feldolgozásához gyártják, s azokat a második negyedévben adják át.

a gépsorok gyártásához nem kellett különösebb beruházás, az átszervezések alkalmával a budapesti mezőgazdasági gépgyárral összevont üzemek megosztják egymás között a munkát, s így nagyobb erőfeszítések nélkül el tudják látni feladataikat. a baromfifeldolgozó gépsor a mezőgépipar legértékesebb termékei közé sorolható. /mti/

9.00/-n

-9-

le

10

bb 20. tizmillió forint haszon ujitásokból martfűn

vid lk vm ki

1964. január 15.

az alföld egyik legnagyobb könnyűipari üzemében, a martfűi tiszai cipőgyárban, az elmúlt évben csaknem 300 javaslatot adtak be a dolgozók a termelés fejlesztésére, a gyártmányok minőségének javítására, az üzem korszerűsítésére, az ujitások gyors elbírálására műszaki szakemberekből társadalmi bizottságot alakítottak és az üzem legnagyobb tapasztalattal rendelkező szocialista brigádjának tagjai döntenek a javaslatok bevezetéséről. a benyújtott háromszáz ujtás közül kilencvenegyet már bevezettek, elsősorban a gumicsizmák minőségének javítására, a gumitalpak és sarkak előállításának korszerűsítésére vezettek be új eljárásokat. az ujitások népgazdasági haszna egy év alatt elérte a tizmillió forintot. a legjobb észszerűsítők jutalmazására több mint negyedmillió forintot fizettek ki./mti/

-. . -

bb 22. 1980-ban 50.000 szakmunkás lesz a hajdusági tsz-ekben

vid j vm ie

1964. január 15.

a hajdusági termelészövetkezeteknek 1980-ban 50.000 szakmunkásra lesz szükségük. az ideai oktatási tervek összeállításánál már figyelembe vették ezt a távlati tervet. eddig összesen 2000 hajdusági tsz gazda kapott szakmunkás-bizonyítványt, s a mostani oktatási évben 3900-an szereznek képesítést a különböző szakmákban. a három bentlakásos mezőgazdasági szakiskolán kívül 10 községben szerveztek tanfolyamot a szövetkezeti tagok részére. legnagyobb az érdeklődés - a nagyüzemek profiljának megfelelően - az öntözéses növénytermesztés, a szarvasmarha-és baromfitermesztés, valamint a zöldség-és gyümölcsstermelés iránt./mti/

-. . -

bb 25. kétszáz fejjégép készül ebben az évben mosonmagyaróvárott

vid lk vm ki

1964. január 15.

a nagyüzemi gazdaságokban jól bevált a beer-szász féle magyar találmányu fejjégép, amelynek sorozatgyártását néhány évvel ezelőtt kezdte el a mofém. azóta minden évben többszázat állítottak üzembe a termelészövetkezetek közös istállóiban és az állami gazdaságokban. a mofém közben átalakult fémszerelvényárúgyárrá, de a gáz-és vízvezeték szerelvényeken kívül az idén még elkészít 200 fejjégépet. az idők folyamán a dolgozók számos technológiai ujitást vezettek be, úgyhogy az újabb gépek még könnyebbek és szemre is tetszetősebbek az elsőknél./mti/

-. . -

9.10/-n

-10-

le

bb 28. több mint negyven kutató intézet, illetve egyetemi tanszék segít a komárom megyei üzemeknek

vid/lk/m/ki

1964. január 15.

komárom megyében alig akad olyan üzem, amelynek ne lenne többirányú tudományos kapcsolata. a kutatások mindenütt a minőség növelését, az önköltség csökkentését segítik. a tatabányai alumíniumkohó és a fémipari kutató intézet közös katód- és elektrolit kísérletei például a jobb és olcsóbb termelést szolgálják.

az álmásfüzitői timföldgyár jólképzett műszaki gárdájának a fémipari kutató intézeten kívül tíz egyetemi tanszék segít. kutatási témáik többsége ahhoz a nagyarányú bővítéshez kapcsolódik, amellyel 1970-ig, létszámemelés nélkül, több mint kétszeresére növelik a termelést. a budapesti műszaki egyetem energiagazdálkodási tanszékével közösen azt dolgozzák ki, hogy az üzem lényegesen növekvő energia-fogyasztásával egyidejűleg hogyan tudják a fajlagos energiafogyasztást jelentősen csökkenteni. az ugyancsak nagymértékben bővülő nyergesújfalui viscosagyárnak az idén 20 közös témája van a tudomány dolgozóival. a műanyagipari kutató intézet például az új szálak bevezetésében, a textilipari kutató intézet a gyártmányok fel- dolgozásával kapcsolatos kérdésekben nyújt segítséget. a budapesti műszaki egyetem szerves kémiai technológiai tanszéke a celofánpapír minőségjavításának módjait kutatja.

a megye üzemének a munkáját az idén több mint negyven kutató intézet, illetve tanszék segíti. /mti/

-. . -

bb 29. negyven milliárd forint értékű közös vagyont vettek leltárba a termelészövetkezetek

1 ie/m

1964. január 15.

az ország több mint 3600 termelészövetkezetében befejeződött az 1963 évi közös gazdálkodás értékelésének, a zár számadásnak első szakasza: a leltározás.

a szövetkezeti közös vagyon helyzetéről, egy esztendei növekedéséről még nem állnak rendelkezésre pontos adatok, de egyes hozzávetőleges számok már ismeretesek. a földművelésügyi minisztériumban elmondották az mti munkatársának, hogy a termelészövetkezetek leltárai együttesen mintegy 25 milliárd forint értékű - a tavalyinál körülbelül 20 százalékkal nagyobb - beruházott közös vagyont: épületet, felszerelést, gépet, ültetvényt, törzsállatállományt mutatnak ki. a leltárba vett forgóeszközök - vetőmag-, takarmány-, műtrágya-, üzemanyag- és egyéb készletek, valamint a pénzforgalmi eszközök - értéke körülbelül 14-15 milliárd forint.

/folyt.köv./

le

9.12/-n

-11-

10-

bb 29. /negyven ... 1. folyt./ m

a leltározás több mint egy hónapos munkája 50.000-nél több szövetkezeti tagot mozgósított. a könyvelőkön és az ellenőrző bizottsági tagokon kívül résztvettek benne a raktárosok, magtárosok, gépcsoportvezetők, állattenyésztő munkacsoportvezetők, - mindazok, akik egész évben felelősek voltak a közös vagyon egy meghatározott részéért s azt szakmailag a legjobban ismerik. a szövetkezetek ezen kívül jelentős segítséget kaptak a leltározáshoz a patronáló vállalatok számviteli szakembereitől.

a szövetkezeti vagyon mennyiségi felmérése után most országsszerűen megkezdődött az egész évi gazdálkodás eredményeinek, tapasztalatainak tartalmi elemzése, értékelése, több mint egymillió paraszt család közös munkából származó jövedelmének pontos megállapítása. a szövetkezetek az idén első ízben nemcsak tiszta jövedelmüket, hanem egész évi termelésük halmozatlan teljes értékét, azaz bruttó jövedelmüket is kimutatják. ez megkönnyíti, hogy az irányító szervek népgazdasági szinten értékelhessék a mezőgazdaság egyes ágazatainak jövedelmességét, ugyanezt a célt szolgálja, s egyben az egyes szövetkezetek számára is alaposabb elemzést tesz lehetővé, hogy az idén már mintegy 2000 közös gazdaságban végeztek ágazati költség- és jövedelmességszámítást.

a zárszámadással eddig mintegy 50 termelőszövetkezetben már elkészültek, s néhány helyen már megtartották a zárszámadási közgyűlést is. az egész országban január végére fejezik be a tavalyi gazdálkodás eredményeinek számbavételét, ezután kezdődik meg a zárszámadási adatok országos szintű gépi összesítése, csoportosítása. /mti/

...-

bb 24 a szovjetunióban és hazai gyárakban képezték ki a tvk műtrágyaüzemének „törzsgárdáját”,

vid/lk/m/ki

1964. január 15.

a tiszai vegyikombinát nitrogén műtrágyagyárában nagy gondot fordítanak arra is, hogy a rövidesen sorra kerülő üzemi próbákat már jólképzett szakemberek végezzék el. ezért az elmúlt esztendő nemcsak a szerelés, hanem a törzsgárda kialakításának és a tanulásnak az éve is volt. a műszaki vezetők a gyár leendő törzsgárdáját mintegy ezer emberből válogatták ki. ezek közül száz szakmunkás, technikus és mérnök hat hónapi gyakorlati oktatásban részesült a szovjetunió különböző vegyiparáiban. kétszáz szakmunkás a hazai üzemekben ismerkedett meg a különböző technológiai folyamatokkal. a dolgozók betanítását folyamatosan végezték és az oktatást most fejezték be. így januártól a műtrágyagyár törzsgárdája már részt vesz a gépek és berendezések szerelésében, valamint az üzemi próbák előkészítésében. ennek megkönnyítésére a gyár vezető mérnökei több mint ezer oldalas ugynevezett „betanulási anyagot”, állítottak össze, amely részletesen ismerteti a különböző üzemrészekben lejátszódó vegyi folyamatokat. /mti/

9.20/-n

10-

...-

-12-

le

bb 21. benzinnél világítógáz

vid lk vm ki

1964. január 15.

a szegedi gázművek főmérnöke, galambosi istván új eljárással, benzinnél, illetve pentánból állít elő világítógázt, s ezzel lényegesen javítják a szegedi gázellátást.

a módszer lényege, hogy a gázműben erre a célra épített különleges kemencében, tüzálló csövekbe helyezett nikkeloxid-katalizátor segítségével, magas hőfokon gázzá bontják fel az átbocsátott benzin-vizgőz keveréket.

a bontógenerátor, a hűtő, a különféle műszerek mintegy fél-millió forintos költségét az országos közlejtés- és gázipari tröszt fedezte, mert a tapasztalatokat az ország más vidékén is hasznosítani kívánják, elsősorban ott, ahol nincs földgázra.

a módszer nagy előnye, hogy a benzin térfogata jóval kisebb, tehát könnyebben szállítható, mint az ugyanolyan értékű földgáz: 1.2 liter benzinből 4.5 köbméter négyezer kalóriás gáz készül.

az új, katalitikus, nagyüzemi gázgyártási módszer kidolgozásához nagy segítséget nyújtott a szegedi alkalmazott kémiai egyetemi intézet is. a következő napokban megkezdik az újfajta benzin-gáz betáplálását a szegedi hálózatba.

a gázművek főmérnökének másik új módszerét néhány nap óta már alkalmazzák is. ennek érdekessége, hogy a robbanásveszélyes könnyűbenzinnél, az ugynevezett pentánból készült gázt bocsátanak a hálózatba. az újítás lényege éppen az, hogy megfelelő eljárással teljesen megszüntetik a robbanásveszélyt. ezt a gázt a jelenlegi földgázbontó berendezésben állítják elő: naponta két és fél köbméter pentánból 10.000-12.000 köbméter bontott gázt készíthetnek ilyen módon, s ezzel is lényegesen javítják a város gázellátását. /mti/

...-

bb 23. felnőttoktatási csoportot alakított a pedagógus szakszervezet komárom megyei bizottsága - nyolc- és félezer felnőtt tanuló a megyében

vid fm/tné vm fm

1964. január 15.

komárom megyében az utóbbi öt évben hétszeresére emelkedett a dolgozók iskoláiban a tanulók száma. az idén nyolc- és félezer felnőtt vesz részt közép-, illetve általános iskolai oktatásban. a tatabányai árpád gimnáziumban például ugyanannyi az esti és levelezőhallgató, mint a délelőtti. a megyei tanács művelődési osztálya sok kezdeményezéssel segíti a felnőtt diákokat. /folyt.köv./

9.27/-n

100

-13-

le

/bb 23. felnőttoktatási...1.folyt./vm

oroszlányon például önálló tantestületet szerveztek a felnőtteknek. s a tanítás a bányászok váltakozó műszakjához igazodik. a megye három községében kísérletképpen ugyanevezett szakaszos oktatást vezettek be. a tanulók egyszerre csak két tárgyat, így például matematikát és fizikát tanulnak. ezekből vizsgáznak, s aztán következnek ugyancsak párosával a többi tantárgy.

a kísérletek segítésére, az eredmények értékelésére és a legjobb módszerek felkutatására felnőttoktatással foglalkozó csoportot alakított a pedagógus szakszervezet megyei bizottsága. az új társadalmi testület tagjai pedagógiai kérdések tudományos vizsgálatával foglalkoznak. egy-két iskolában kísérletképpen bevezetik az osztályfőnöki órát, amelyen főleg a tanulás módszereivel foglalkoznak./mti/

- . -

bb 26. több mint százezer várlátogató baranyában - folytatják a híres műemléki épületek restaurálását

vid lk vm ki

1964. január 15.

baranya megyében az utóbbi években milliókat áldoztak a középkori eredetű várépületek helyreállítására, célszerű felhasználására. a várkastélyok restaurált szárnyaiban helytörténeti múzeumok, képtárak, kényelmes és hangulatos turistaszállók, éttermek kaptak helyet. a rendezés, szépités következményeként mind több a látogatója az ódon épületeknek. vendégforgalmával a siklósi vár vezet, az elmúlt évben hetvennyolcezer tekintették meg. sokan keresték fel szigetvár és pécsvárad várait is. 1963 volt az első esztendő, amikor a várlátogatók száma százezer fölé emelkedett baranyában.

a történelmi emlékeket őrző várkastélyokban az idén is folytatják a helyreállítást. szigetvárott az 1966-os jubileumhoz kapcsolódnak a munkálatok. az év derekára előreláthatólag befejeződnek az ásatások. ezután megkezdik a vár belső részének parkosítását, a környék rendezését. a vártól nyugatra 500 vendég elhelyezésére alkalmas campinget létesítenek. folytatják a siklósi vár átalakítását is. a kétemeletes, hatalmas épületben újabb turistaszállásokat, szállodai szobákat alakítanak ki. a tervek szerint megnyitják a vár-múzeum második emeletét is. siklós és a szomszédos harkány, amelyet százezrek látogatnak gyógyhatású meleg vizéért, közös programmal készül a látogatók szórakoztatására. az idén első ízben rendezik meg a siklós-harkányi ünnepi napokat, amelyekre az ország minden részéből várnak vendégeket./mti/

- . -

9.33/-n

10⁰⁰

-14-

le

bb 30. társadalmisítják a szakmáellenőrzést a tatabányai bányákban

vid/lk/m/ki

1964. január 15.

a bányászszakszervezet tatabányai trösztbizottsága, a múlt év novemberében a 12-es aknán társadalmi szakmábizottságot szervezett. a bányákban ugyanis minden hónap elején, és akkor is, ha változnak a munkahelyek, új szakmányt, azaz normát kapnak a csapatok. a tapasztalat azonban az, hogy emiatt a bányászok egy része sokszor reklamál.

a legkiválóbb bányászokból alakult bizottság hamar népszerűvé vált az aknán. a bányászok gyakran felkeresik kérdéseikkel a bizottság tagjait, akik gondoskodnak a panaszok kivizsgálásáról. betekintenek a szakmányok készítésébe is és erről előre tájékoztatják a csapatokat. rendszeresen felülbírálják az új szakmányokat, esetenként tanulmányozzák a munkakörülményeket, s ha indokolt, javasolják a normaidők megváltoztatását. figyelemmel kísérik azt is, hogyan dolgoznak a csapatok és a gyengébbeket segítik. rövid működésük alatt már többször is előfordult, hogy a bizottság egy-egy tagja elmaradó csapatokhoz ment dolgozni, s tapasztalatai átadásával növelte teljesítményüket. a társadalmi bizottság életrehívásával a munkások öntevékenyebben intézik saját ügyeiket, jobban részt vesznek az üzem irányításában.

a 12-es aknai kedvező tapasztalatok alapján január végéig a szénmedence valamennyi bányájában társadalmisítják a szakmányok ellenőrzését. /mti/

- . -

bb 31. kétezer megawatt fölé melekedik az idén az országos villamosenergiarendszer beépített teljesítőképessége - kilenc százalékkal több villamosenergia a tavalyinál - 2.3 milliárd forint beruházásra - 723 újabb mezőgazdasági üzemegységet, 59 külterületi lakott helyet kapcsolnak be az áramszolgáltatásba

1 sz/gk/m/vg

1964. január 15.

az országos villamosenergia-rendszer tavaly 9.6 százalékkal több elektromos áramot adott a népgazdaságnak, mint az előző évben és hiánytalanul ellátta a fogyasztókat. az idén új üzemek, lakások bekapcsolásával tovább emelkedik a fogyasztás, ezért a tavalyi 10 390 millió kilowattórával szemben 1964-ben 11.300 millió kilowattórás termelést irányoztak elő. a majdnem 9 százalékkal több villamosenergiáról túlnyomórészt a hazai erőművek gondoskodnak, a hiányzó mennyiséget pedig a nemzetközi együttműködő rendszertől vételezik. a tavalyi 8.93 százalékról 9.60 százalékra nő az energiainport, nagyobb része a szovjetunióból jön, a sajtószöveg - munkácsi rávvezeték. /folyt.köv./

9.40/-n

10⁰⁰

-15-

le

bb 31. /kétezer ... 1. folyt./ m

a termelés fokozásához nagymértékben hozzájárul az épülő erőműveknek ebben az évben belépő több gépegysége. az országos tervhivatal 1964-ben 2.3 milliárd forint beruházási keretet engedélyezett a villamosenergia-iparnak, többet, mint tavaly. ennek 52 százalékát az új erőművek továbbépítésére, a régiek fejlesztésére, új gépegységek üzembehelyezésére fordítják, 48 százalékát pedig hálózatfejlesztésre és ezzel kapcsolatos egyéb kiadásokra. a százhalombattán épülő dunamenti hőerőműben és a pécsi hőerőműben két-két gépet helyeznek üzembe. az év végén a tiszapalkonyai erőműben megkezdik a próbát két fűtőgép, amelyek a tiszai vegyikombinátot látják majd el hőenergiával, de 13,4 illetve 13,1 megawatt villamos teljesítménnyel az országos hálózatba is bedolgoznak. ezenkívül számítanak a budapesti fűtőerőművek vállalat telepein, így az angyalföldi, a kelenföldi és a kőbányai telepen már üzempróbázó vagy ezután belépő új fűtőturbinák, kondenzációs és ellennyomásos gépek, nemkülönben a debreceni és a győri új gépek villamosteljesítményére.

ezzel a magyar villamosenergia-ipar fejlődésének jelentős szakaszához érkezik, mert az új gépekkel erőműveinek elméleti beépített teljesítőképessége tuljút a kétezer megawattot: a tavalyi év végi 1805 megawatttról 1964 végén 2022 megawatttra növekszik, hogy aztán a következő esztendőben majd ez is tényleges teljesítőképességgé váljék. különben az együttműködő villamosenergia-rendszer decemberi csúcsterhelését 1845 megawatttra tervezik. ez a tavaly decemberihez viszonyítva 7,5 százalékos növekedés.

az összes beruházások 48 százalékának hálózatfejlesztésre fordítása jelzi, hogy az idén lehetővé válik nagyobb mennyiségű háztartási elektromos gép bekapcsolása, szaporodik a közvilágítási lámpák száma, erősödik fényerejük. a hálózatfejlesztési program azonban elsősorban a termelőszövetkezetek és a külterületi lakott helyek villamosításának gyors ütemű folytatásával függ össze. az országos alaphálózat hossza 14 százalékkal, a nagyfeszültségű vezetékálózaté 13 százalékkal, a kisfeszültségű hálózaté pedig 5 százalékkal növekszik. a tavaly bejelezett faluvillamosítás után kiépítik a villanyvezetékét az ujonnan kialakult utcákban és a még villanyvilágítás nélküli külterületi lakott helyek nagy részén is. ötvenkilenc külterületi lakott helyen körülbelül 20 000 lakásba vezetik be a villanyt, ebben az évben összesen 400 kilométernyi kisfeszültségű vezeték segítségével. a jelenlegi majdnem 7000 termelőszövetkezeti üzemegységből, majorból tavaly év végéig 4095-öt villamosítottak. az idén újabb 723-at kapcsolnak be az áramszolgáltatásba 830 kilométer 20 kilovoltos vezeték kiépítésével.
/mti/

9.50/-n

1000

-16-

bb 32. a stratfordi shakespeare színház budapesten, a kishévíz együttese japánban vendégszerepel - bognár józsefnek, a kulturális kapcsolatok intézete elnökének nyilatkozata

i bi/gk vm fm

1964. január 15.

a magyar kultúra értékei és eredményei iránt világszerte fokozódó érdeklődés külföldi kulturális kapcsolataink egyre szélesebb körű kiépülésében is megmutatkozik. a múlt év eredményeit és az új év terveit bognár józsef, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke az alábbiakban körvonalazta az mti munkatársának adott nyilatkozatában:

- kapcsolataink a múlt esztendőben - mondotta - mennyiségileg és minőségileg egyaránt sokat fejlődtek. mennyiségi fejlődésen azt értem, hogy a nem szocialista országokkal fenntartott kapcsolatok terjedelme 1963-ban megkétszereződött. ma már csaknem 30 országgal a kulturális cserét elsősorban kormányközi megállapodások alapján bonyolítjuk, de tényleges kapcsolataink ennél lényegesen szélesebb körűek. számos nyugati ország nagytekintélyű tudományos, társadalmi vagy művészeti szervezetével közvetlen összeköttetésben állunk. ausztriával például jelenleg nincs éves kulturális munkaprogramunk, ennek ellenére kulturális kapcsolataink jelentősek és sokoldalúak. bécsben nemrégiben megnyitottuk a collegium hungaricumot, ahol magyar tudósok és művészek rendszeresen tartanak előadásokat, állandóan váltják egymást a különféle kiállítások és rendezvények. ugyanakkor örömmel tapasztaljuk, hogy osztrák részről is több kezdeményezés történik kulturális téren. megállapodásunk van az egyesült államokbeli inter-university committee-vel, és a közelmúltban kötöttünk megegyezést a ford-alapítvánnyal. ez lehetővé teszi, hogy fiatal magyar kutatók ösztöndíjjal az egyesült államokban és más országokban gyarapítsák tudományos ismereteiket.

- a legnagyobb eredményeket az elmúlt évben zenei és tudományos területen, valamint kiállításainkkal értük el - folytatta nyilatkozatát bognár józsef. ilyen volt például az operaház együttesének részvétele az edinburghi fesztiválon és ugyancsak az operaház balettegyüttesének nagyszerű bemutatkozása a párizsi théâtre des champs-elysées-ben, a tatrai-vonósnégyes fellépése angliában és más nyugat-európai országokban, ferencsik jános kossuth-dijas karmester nagyszerű vendégszereplései az egyesült államokban és több nyugat-európai országban. az a tapasztalatunk, hogy a bartók és kodály által forradalmasított magyar zene és az ő munkásságuk nyomán kialakuló zenei nevelés eredményei iránt világszerte nagy az érdeklődés.

/folyt.köv./
9.55/-n

1045

-17-

le

- ami tudományos kapcsolatainkat illeti, magyar tudósok egyre növekvő számban tartanak előadásokat külföldi egyetemeken, tudományos társaságokban és tesznek eleget külföldi egyetemek hosszabb időre szóló meghívásainak. Közismert, hogy elsősorban matematikusaink munkássága örvend világszerte nagy elismerésnek.

- a kiállítások közül különösen eredményesek voltak az iparművészeink, kerámikusaink, ötvös-és textilművészeink munkásságát bemutató kiállítások. Bulgáriában, Kínában, Angliában, Finnországban, Olaszországban és az egyesült államokban rendeztünk ilyen bemutatókat, illetve vettünk részt nemzetközi versenyeken, kiállításokon. Művészeink több nemzetközi díjat nyertek, így például Washingtonban a Clin klub kerámia kiállításán és a hetedik Sao Paulo-i építészeti és képzőművészeti biennálén. Meg kell emlékezni a belgrádi és a brüsszeli csontváry-kiállítás, valamint a magyar könyvkiadást és azon belül az idegen nyelvű magyarországi könyvkiadást ismertető ausztriai kiállítás sikeréről, elismeréssel kell szólnunk a svédországi városokban, valamint münchenben rendezett népművészeti, a franciaországban és hollandiában bemutatott grafikai kiállításokról is.

- tartalmukban és formájukban gazdagodtak a szocialista országokkal fenntartott kulturális kapcsolataink is - mondotta a továbbiakban a kki elnöke. - az elmúlt évben különösen a felsőoktatási intézmények együttműködése bővült és széles körű megállapodások jöttek létre aspiránsaink képzésére a szocialista országokban, ez elsősorban olyan ágazatokban szükséges, ahol viszonylag nagyon kevés embert kell képezni és az adott tudományágban nem rendelkezünk megfelelő hazai hagyományokkal. Számos felsőoktatási, sőt középfokú intézményünk is közvetlen kapcsolatot épített ki a szocialista országok hasonló intézményeivel.

- a kulturális és művészeti értékek cseréje terén meg kell említenem Kodály: háry János című operájának moszkvában és tartuban történt bemutatását. Kodály Zoltán szovjetunióbeli látogatása új lendületet adott a szovjet és a magyar zene és zeneoktatás közötti kapcsolatok szélesítésének. A szocialista országok kulturális együttműködését szolgálták azok a közös rendezvények is, amelyeknek száma egyre nagyobb és köre egyre szélesebb lesz. Így nemzetközi írókonferencia foglalkozott a szocialista drámairodalom kérdéseivel, közös tanácskozások zajlottak le a zeneművészeti szövetségek, a kiadói főigazgatóságok stb. között.

/folyt.köv./

10.00/-n

-18-

1045

- az 1964-es esztendő terveiről szólva Bognár József hangsúlyozta: általában az a tervünk, hogy a szocialista országok együttműködésének szélesítésére, valamint a békés együttélés elveinek megfelelően más országokkal is a kulturális kapcsolatok további bővítésére törekszünk. Eddigi tárgyalásaink azt mutatják, hogy ez a törekvésünk megértésre talál partnereink részéről.

- a szocialista országokkal fenntartott kapcsolatok tekintetében az együttműködés 1964-ben további területekre, így például egyes egyetemi és főiskolai tankönyvek közös szerkesztésére és kiadására is kiterjed. A különféle konkrét tervek közül csak röviden utalok a hazánkban is jól ismert obrazcov-bábszínház magyarországi vendégjátékára és a világhírű Lipcsei gyermekénekkar, a Thomaner Chor vendégszereplésére. Több szocialista országból szimfonikus zenekarok látogatnak el hozzánk.

- ebben az évben új egyezményeket, illetve munkatervet kötünk számos országgal. Több ilyen jellegű tárgyalást - például Franciaországgal - már be is fejeztünk. Az előjelek itt is arra vallanak, hogy a tárgyalásokon mind a magyar tudomány, mind a magyar művészeti élet szélesebb körű és szorosabb kapcsolatokat létesíthet különféle országok tudósaival és művészeivel.

- a nagyobb jelentőségű események közül meg kell említenem a Stratfordi Shakespeare Színház budapesti vendégszereplését. Az együttes február 25 és 28 között négy ízben mutatkozik be a magyar közönségnek. Műsorán a Lear király és a tévedések vígjátéka szerepel. A Kisz népi együttese július 1 és szeptember 30 között Japánban vendégszerepel. Január második felében az építők vadrózsa együttese a kairói nemzetközi népművészeti fesztiválon vesz részt. Tárgyalásunk az operaház skandináviai vendégszerepléséről cs.

- további fejlődéssel számolhatunk - folytatta nyilatkozatát Bognár József - kiállítási tevékenységünk terén is. A szocialista országokon kívül kiállításokat rendezünk az afrikai, az ázsiai, a latin-amerikai és a nyugat-európai országokban is. Törökországban a napokban nyílik történelmi kapcsolatainkról kiállítás, Ausztriában, e hónapban mutatunk be gyűjteményes művészeti kiállítást. Hazánkba többek között Ghanából, Indiából, Bolíviából, Görögországból, Törökországból, Ausztriából, Belgiumból, Finnországból, Svájcban várunk kiállításokat.

- tudományos vonatkozásban a kapcsolatok bővítése az együttműködésben résztvevő mindkét fél tudományos kutatásának előnyére válik, hiszen a világ különböző tájain élő kutatókat saját szakmájukban gyakran ugyanazok a gondolatok foglalkoztatják.

- kulturális kapcsolataink elmélyítésével továbbra is az a célunk, hogy a magyar kultúra értékeit megismertessük a világ népeivel és a magyar közönségnek is alkalmat adjunk a külföldi élő és klasszikus kultúra jobb megismerésére - fejezte be nyilatkozatát a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke./mti/

10.06/-n

-19-

1095

bb 27. 200 termelőszövetkezet épít dohánypajttát szabolicsbaw

vid j vm ie

1964. január 15.

Szabolcs-szatmár megye termelőszövetkezeteinek ötéves terve szerint 1965-ben 25.000 holdon, vagyis az előző éviéknél 14.000 holddal nagyobb területen foglalkoznak a világszerte híres szabolcsi dohány termesztésével, ez két okból is jelentős lesz, egyrészt a dohányföldek tápereje a rendszeres trágyázás és az állandó megkötés révén javul és alkalmassá válik igényes növénykultúrák termesztésére is, másrészt az ipari növény a gazdaságoknak szép jövedelmet hoz s megoldja a tagság jelentős részének foglalkoztatását.

az idén 4000 holddal gyarapszik a dohánytermő terület, a termés befogadásához szükséges pajtták építését már megkezdték, eddig 1300 köbméter fa érkezett szabolicsba, s a termelőszövetkezetek brigádjai és az építő ktsz-ek már ácsolják az épületelemeket, a legnagyobb arányú építkezéshez a vencesellői szabadság termelőszövetkezet kezdett, amelynek központjában 120 hold termését befogadó pajttateret adnak át az idén, szabolics-szatmár megyében összesen 200 termelőszövetkezetben építenek az idén dohánypajttát./mt1/

10.30/-nn

-20-

//-

bb 33. új sütőipari üzemek vas megyében

vid lk vm ki

1964. január 15.

a kenyér és péksütemény-ellátás javítására a napokban új, illetve felújított sütőipari üzemek kezdtek meg működésüket vas megyében. a jánosházi új sütőüzemben naponta 48 mázsa, őri-szentpéteren a felújított sütőüzemben a korábbi 10-12 mázsa helyett naponta 40 mázsa kenyeret süthetnek. korszerűsítették a sütődét csepregen is.

körmenden háromnegyedmillió forintot fordítottak a sütőüzemek fejlesztésére./mt1/

- 21 -

bb 36. időjárásjelentés

tr/m

1964. január 15.

a meteorológiai intézet jelenti, 1964. január 15-én, szerdán délben:

szeles, hideg idő

izlandtól nyugat-európán keresztül a földközi tengerig északnyugat-délkeleti irányban magasnyomású terület helyezkedik el. így itt párák, ködök, szélcsendes az idő, európa többi részén ciklonok következtében felhős, sokfelé szeles, csapadékos időjárás alakult ki. a hőmérsékleti értékek Európaszerte alacsonyok.

házánkban tegnap borult idő volt. több felől jelentettek hőszállingózásokat. napközben a hőmérsékleten dunántulon mínusz 3, mínusz 7, máshol mínusz 7, mínusz 12 fok volt. ma hajnalban a levegő lehűlésében nagy eltérések mutatkoztak. a nyugati határszélen hajnalban sem mértek mínusz 5, mínusz 7 foknál alacsonyabb hőmérsékletet, ugyanakkor az északkeleti megyék egyes helyeken mínusz 18- mínusz 20 fokos minimumok alakultak ki. a hegyeken a hótakaró vastagsága az elmúlt 24 óra alatt nem változott. ma délelőtt országszerte felszakadozott a felhőzet, helyenként erős szél fújt.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 7.2 fok volt, a sokévi átlagnál 6.0 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 5 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 772 milliméter, mérsékelt emelkedő irányzatú.

várható időjárás csütörtök estig: kisebb felhőátvonulások, néhány helyen futó havazás, élénk, helyenként erős északi, északnyugati szél, hófúvások, az éjszakai lehűlés nyugaton erősödik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 12, mínusz 16 legmagasabb nappali hőmérséklet holnap mínusz 5, mínusz 10, fok között.

a duna vízállása budapestnél 242 centiméter. /mti/

...-

bb 35. tető alatt a kilencszintes keszthelyi kollégium

vid/lk/m/ki

1964. január 15.

a zala megyei építőipari vállalat dolgozói a múlt év tavaszán kezdték meg keszthelyen az agrártudományi főiskola 400 személyes kollégiumának építését. a kilencszintes kollégium tető alá került és az épületben megkezdtek a belső szerelési munkákat. a vállalat vezetői a nyári hónapokban átadják a kollégiumot a főiskolának. addig felépítik a tornatermet és elkészítik az intézet sportpályáját is. /mti/

...-

13.41/-n

-22-

bb 34. átadta megbízólevelét a francia köztársaság első magyarországi nagykövete

t bc/gk/m/zs

1964. január 15.

dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke szerdán fogadta pierre francfort rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a francia köztársaság első magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadásánál jelen volt kiss károly, az elnöki tanács titkára, mihályfi ernő, az elnöki tanács tagja, péter jános külügyminiszter, kovács imre vezérőrnagy és gergely miklós, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője.

pierre francfort nagykövet megbízólevele átadásakor beszédet mondott. többek között hangoztatta:

- örömmel tölt el az a tudat, hogy én vagyok hivatva tovább irányítani a nagykövetség tevékenységét a közöttünk már kialakult kölcsönös megértés légkörében, gyümölcsözően fejlődő kapcsolatok útján, amelyet az országaink közötti kulturális és gazdasági csere, általános viszonyunk fejlődése jellemez.

- remélem, hogy továbbra is ugyanazt a támogatást fogom tapasztalni excellenciád és a magyar népköztársaság kormánya részéről, mint a múltban, hogy továbbra is fenntartsuk ezeket a kapcsolatokat, amelyeknek fejlődése hasznosan járulhat hozzá a nemzetközi kapcsolatok és a béke ügyéhez.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke válaszolt a nagykövet beszédére. többek között elmondotta:

- jóleső érzéssel hallgattam az országaink közötti kapcsolatok gyümölcsöző fejlődésére utaló szavait, aminek egyik eredménye diplomáciai kapcsolataink szintjének kölcsönösen nagykövetségi rangra emelése. elmondhatjuk, hogy kulturális, gazdasági, és általános kapcsolataink az utóbbi időben egészségesen fejlődtek. annak a reménynek kívánok kifejezést adni, hogy ezek a kapcsolatok a jövőben tovább fejlődnek és hasznosan szolgálják a nemzetközi légkör további javulását és a béke ügyét.

a megbízólevél átadása után a nagykövet bemutatta dobi istvának a kíséretében megjelent robert douteau kereskedelmi tanácsost, armand beyer kulturális tanácsost, louis l. helgouach alezredest, katonai és légügyi attasét, pierre sazarin első titkárt, henri rouzil harmadtitkárt, ernest geoffroy attasét, anne-marie durandot, a kereskedelmi tanácsos helyettesét és paul lafond irattári titkárt.

az elnöki tanács elnöke ezután szívélyesen elbeszélgetett a nagykövettel.

pierre francfort nagykövet megbízólevele átadása után a hősök terén megkoszorúzta a magyar hősi emlékművet. /mti/

...-

14.15/-n

-23-

bb 37. rianás a hortobágyi jégmezőn

vid/j/m/1e

1964. január 15.

több mint 7000 holdnyi vízfelületet borít jégtakaró a hortobágyi halastavakon. a jégréteg vastagsága általában 30 centiméter, és szilárdan áll a jégpáncél. a kisebb tavaknál már megkezdődött a rianás, a puszta téli csendjében messzire elhallik a jégkéreg repedésének hangja. a pusztai rianás a tapasztalatok szerint egy-két hétig tart. /mti/

---

bb 38. költöznek az olajtárolók

vid/lk/m/ki

1964. január 15.

ezekben a napokban a déli órákban lezárják a forgalmat a budapest-bécsi műút szőny és almásfüzitő közötti szakaszán. háromnegyed tizenkettőtől- egy óráig terjedelmes olajtartályok foglalják le a műutat, a komáromi kőolajipari vállalat szőnyi telepéről az almásfüzitői telepre költöztetnek 12, egyenként 250 köbméteres tárolót. a szőnyi kőolajfeldolgozóban már nincs szükség ezekre a berendezésekre, az almásfüzitői finomítóban pedig hiány van belőlük. a nagysúlyu tartályok áttelepítését ötletesen oldják meg, eddig ha ilyen szállításra került sor, hat-hét darabra vágják szét a tárolókat. ennek az volt a hátránya, hogy újbóli felállításuk egy hónapot vett igénybe. most slukovénly ferenc gépészmérnöknek, a budapesti kőolajipari gépgyár művezetőjének ötletére derékban mindössze két darabra vágják a nyolc méter magas, hét és fél méter átmérőjű berendezéseket, s egyszerre egy darabot szállítanak a nagyteherbíró, sokkerekes tehergépkocsikon. a műút nagy részét természetesen lefoglalják, s ezért van szükség a forgalomkorlátozásra. a pontosságot, alapos szervezést igénylő ötletes módszerrel mindössze egy hétig tart a tárolók összeszerelése almásfüzitőn. így a kőolajipari gépgyár szerelői háromhetes előnyt szereznek minden egyes tartály felállításánál. a tárolópark bővítésével az almásfüzitői finomító jelentősen növelheti a minőségi motorolajok választékát. /mti/

14.35/-n

-24-

bb 40. a hideg idő következtében megkétszereződött a gázműveknél az üzemzavarok száma, a vállalat minden szerelőjét a javítási munkákra irányította - 1,400.000 köbméter a napi fogyasztás

i hb/j/gg vm vg

1964. január 15.

a hideg időjárás következtében most már több mint egy hete rendkívül nagy a gázfogyasztás a fővárosban, átlagosan 1,370.000 köbméter körül mozog, szerdára virradó 24 órában 1,400.000 köbméter gázt használt fel budapest. ezt a hatalmas mennyiséget folyamatosan szállítja a gázművek, igaz, hogy nagy erőfeszítéssel: az óbudai gázgyár minden termelőegysége dolgozik. öröndetes, hogy dunaujváros folyamatosan minden zavar nélkül s a zalai gázmező is szakaszosan gázt ad a fővárosnak, s időnként az órszentmiklósi földgáz-lencsét is ,, megcsapolják,,. hétköznaponként megfelelő a gáz nyomása is - helyi hibáktól eltekintve. más a helyzet vasárnaponként. az elmúlt vasárnap 1,150.000 köbméter gáz fogyott el. ez mennyiségileg kevesebb mint a hétköznapi fogyasztás, mégis több nehézséget okozott kielégítése. a délelőtti órákban ugyanis aránytalanul felszökött az igény. a délelőtti három órában 280.000 köbmétert használtak fel, délután 15 órától 18 óráig 140.000 köbmétert. vasárnap délelőtt ugyanis a háziasszonyok valósággal egymás előtt ,, szívják el,, a gázt, s emiatt nagyon csökken a nyomás. ezen nem is nagyon lehet segíteni, mert a csővezetékek teherbíró képessége is véges.

bár mennyiségileg kielégíti a vállalat az igényeket, a gázellátásban mégis sok a nehézség, mert a hideg időben megkétszereződött az üzemzavarok száma s most már napi 1000-1100 körül mozog. a gázművek kénytelen volt minden beruházási, csőfektetési és egyéb munkát felfüggeszteni, s minden szerelőjét a javításokra irányította. sok esetben még így sem tudja 24 óra alatt helyreállítani a gázszolgáltatást, elsősorban a lakosság hibájából. az érdekelt lakosok sok esetben ugyanis ,, elfelejtik,, leadni a lakáskulcsot a házfelügyelőnek s így a szerelők dolguk végezetlenül kénytelenek távozni. nagyon sok esetben boylerok javítására is hívják a szerelőket, legtöbbször kiderül, nem a berendezéssel van baj, hanem a víz nyomása nem elegendő. bejelentés előtt tehát az érdekeltek győződjenek meg, hogy a csapokban a szokott nyomással folyik-e a víz. a tartós, kemény hideg miatt most már a talaj is mélyen átfagyott, s ezért az utóbbi napokban az utcai vezetékek is gyakran törnek, pattannak. ez még tovább nehezíti az üzemzavarok elhárítását.

/folyt.köv./

14.42/-n

-25-

/bb 40. a hideg idő.....1.folyt./vm

a gázműveknél nyomtatékosan hangsúlyozták: nagyon sok bajt okoz, hogy a főzésre szerkesztett berendezésekkel fűtik a lakást. ez nagyon veszélyes. az égők, készülékek ugyanis napi 1-2 óráig, nem pedig 5-6, sőt 10 óráig használatra készültek. nem „folyton-égők”, s ha valaki mégis azt tartja, komoly veszélyeknek teszi ki magát. könnyen keletkezhet robbanás, gázömlés és nyomában sérülés.
/mt1/

- . -

bb 39. január 17-18-án jogásznapi szombathelyen

vid fm/tné vm fm

1964. január 15.

a magyar jogász szövetség vas megyei szervezete január 17-18-án jogásznapi rendezést szombathelyen. a kétnapos tanácskozáson dr. eörsi gyula egyetemi tanár a polgári jogalkalmazás időszaki kérdéseiről, dr. csendes károly, a legfőbb ügyész helyettese, a büntetőügy időszaki feladatairól, dr. pongrácz aladár, a titkárra pedig „ az állami és szövetségi érdek érvényesülése a termelőszövetkezetek gazdálkodásában, „ címmel tart előadást. az előadásokat vita követi. a tanácskozás a hagyományos jogászbállal zárul./mt1/

- . -

bb 42. kubai kereskedelmi küldöttség érkezett budapestre

k sl gg vm vg

1964. január 15.

raul leon torrasnak, a kubai külkereskedelmi miniszter első helyettesének vezetésével szerdán budapestre érkezett a kubai köztársaság kereskedelmi küldöttsége. a delegáció fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent bacsoni jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes, valamint a külügyminisztérium, és a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa. jelen volt osca mas brinquez, a kubai köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, valamint a nagykövetség munkatársai.

a magyar népköztársaság és a kubai köztársaság kereskedelmi küldöttségei között január 16-án kezdődnek meg a hivatalos tárgyalások a két ország közötti 1964 évi árucseret forgalomról./mt1/

- . -

14.45/-n

-26-

le

bb 41. megnő a szakszervezeti mozgalom feladatköre és felelőssége a munkásvédelem terén - a főiskolákon is bevezetik a munkásvédelmi előírások oktatását - a szakszervezetek országos tanácsa elnökségének sajtótájékoztatója

t tz/gg/m/vg

1964. január 15.

a szakszervezetek országos tanácsának elnöksége szerdán délelőtti sajtótájékoztatót tartott a szot székházában. gál lászló, a szot titkára részletesen ismertette a dolgozók egészségének és testi épségének védelmével összefüggő kérdések új szabályozását.

amint elmondotta, az 1963. évi 34. sz. törvényerejű rendelet jelentős előrelépés a munkásvédelem, a munka biztonságának fokozása terén.

a törvényerejű rendelet az egészséges és biztonságos munkakörülmények megvalósításával kapcsolatos teendők irányítását és összehangolását, valamint az ellenőrzés megszervezését és irányítását a szakszervezetek országos tanácsának hatáskörébe utalja. ebben a körben még jogszabályalkotó hatáskört is ad a szot-nak. ezek a rendelkezések kétségtelenül növelik a szakszervezeti mozgalom felelősségét ezen a téren, de ugyanakkor nem mentik fel ilyen irányú kötelezettségeik alól a minisztereket, illetve az iparigazgatókat, a trösztök, vállalatok, üzemek, stb. gazdasági vezetőit sem.

a törvényerejű rendelet, amely egységbe foglalja az eddigi jogszabályokat, új rendelkezéseket is tartalmaz. előírja többek között, hogy a dolgozók egészségét és testi épségét elsősorban a biztonságos, az egészségre nem ártalmas technológiák és jó munkaszervezés meghonosításával kell megővni, és csak ha az ilyen intézkedések ellenére is maradnak fenn baleseti források, akkor kell, de akkor kötelező is egyéb védőintézkedéseket tenni, vagy védőeszközöket - szellőző berendezéseket, védőrácsokat stb. - alkalmazni, esetleg védőételeket juttatni a dolgozóknak, vagy csökkenteni munkaidejüket. a cél a teljes védettség biztosítása, s ezért adott esetben a miniszter, vagy a gazdasági vezető olyan intézkedéseket is köteles megtenni, amelyeket egyébként külön jogszabályok nem írnak elő. /folyt.köv./

14-50/-n

-27-

le

bb 41. /megnő a ... 1. folyt./ m

gondoskodik a törvényerejű rendelet a munkásvédelmi oktatás továbbfejlesztéséről is, egyrészt elrendeli a munkásvédelmi tudnivalók oktatását a felsőoktatási intézményeknél is, másrészt különválasztja azoknak a dolgozóknak az oktatását, akik valamilyen hiba elkövetése esetén csak a maguk biztonságát teszik kockára, azokétól, akik az óvó-rendszabályok megsértésével másokat is veszélybe sodornak. az utóbbiak számára kötelezően írja elő a munkásvédelmi vizsga letételét. aki pedig nem tartja magát az előírásokhoz, azt mindaddig el kell tiltani a munkától - s erre az időre természetesen munkabért sem kaphat - amíg ezzel a magatartásával fel nem hagy.

régi vitát dönt el a törvényerejű rendelet, amikor kimondja, hogy a munkásvédelmi oktatásnak munkaidő alatt kell megtörténnie.

mindezeknek a rendelkezéseknek a megtartásán a szakszervezeteknek kell őrködniük, természetesen megmarad fegyelmezési, bírságolási joguk is, de legfőbb eszközük ezután is a meggyőzés, a felvilágosító munka, a helyes szemlélet kialakítása lesz.

az új törvényerejű rendelet - fejezte be tájékoztatását a szot titkára - április elsején lép életbe. addig a szakszervezetek országos tanácsának közreműködésével kidolgozzák a végrehajtási utasítást és a megfelelő irányelveket, hogy a munkásvédelem a jövőben valóban társadalmi ügyé váljék.

ezután gál lászló az újságírók kérdéseire válaszolt.
/mti/

---

bb 43. elutazott magyarországról w. leontief, a harvard egyetem professzora

k sl/tr szb vg

1964. január 15.

wassily leontief, az amerikai harvard egyetem professzora, aki két és fél napot töltött hazánkban, szerdán elutazott magyarországról.

/folyt.köv./

15.35/ szb

-28-

15.35/ szb

WV

bb 43. /elutazott... 1. folyt./- szb

a neves amerikai közgazdasági szakember itt tartózkodása alatt a magyar közgazdasági társaság statisztikai és népgazdaságtervezési szakosztályainak rendezésében nagyszerű konzultációt tartott a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen az ugynevezett input-output rendszer alkalmazásáról. kitért arra, hogy az említett rendszer segítségével hogyan lehet megbízhatóan összehasonlítani a különböző országok egymástól eltérő gazdasági szerkezetét. szakmai megbeszéléseket is folytatott az országos árhivatal elnökével és az országos tervehivatal néhány munkatársával. /mti/

---

bb 44. kitüntetés

tné szb sr

1964. január 15.

a népköztársaság elnöki tanácsa dr. striker györgynek, a műszaki tudományok kandidátusának, a méréstechnikai központi kutató laboratórium igazgatójának, eredményes munkássága elismerésül a munka érdemrend aranyfokozata kitüntetést adományozta.

a kitüntetést dobi istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. jelen volt a kitüntetés átadásánál kiss károly, az elnöki tanács titkára és berecz bertalan kohó- és gépipari miniszterhelyettes. /mti/

---

bb 45. a tavaszi munkákról tanácskoztak a kőrös-vidék mezőgazdasági üzemeinek vezetői

vid j szb ie

1964. január 15.

a párt és tanács békés megyei végrehajtó bizottságának közös rendezésében szerdán tanácskozást tartottak a kőrös-vidéki állami gazdaságok és termelőszövetkezetek vezetői, s a mezőgazdaságot irányító szervek képviselői. izinger pál, a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési főigazgatóságának vezetője tartott előadást, amelyben főleg a tavaszi munkák feladataival foglalkozott.

az előadás és a hozzászólások hangoztatták: a buzavetéshez hasonlóan jelentős változást kell elérni a kukorica vetési idejében, vetési mélységében is. a korábbi években májusban vetették a kukorica zömét, áprilisban csak kevesebbet, - most viszont meg kell fordítani az arányt.

bozó józsef, az ujkigyósi aranykalász tsz főagronómusa elmondta, hogy ők tavaly és már több évben március végén és áprilisban vetették el a kukoricát. az eredmény: tavaly több mint 1500 hold átlagában 26 mázsás szemeskukorica-termést takarítottak be. /mti/

15.56/- szb

-29-

15.56/- szb

bb 46. vass istvänné beszámolója a magyar parlamenti küldöttség távolkeleti utjáról

t ms/sk szb zs

1964. január 15.

a múlt év végén elsősorban járt magyar parlamenti küldöttség a távolkelet két nagy országában, Indiában és Indonéziában. a magyar képviselők 9 napot töltöttek Indiában, 10-et Indonéziában. sokoldalú, gazdag tapasztalataikról vass istvänné, az országgyűlés elnöke, a küldöttség vezetője, szerdán a magyar sajtó házában számolt be az újságíróknak.

- a magyar parlamenti küldöttség indiai és indonéziai látogatása - mondta - hozzájárult a népeink közötti baráti kapcsolatok további erősítéséhez. mindkét ország népe rokonszenvvel és megbecsüléssel viseltetik népünk iránt. ez már a fogadtatás külsőségeiben is kifejezésre jutott. delhiben az indiai parlament két házának elnökei, a külkereskedelmi miniszter és sok más vezető személyiség várt bennünket a repülőtéren. a meglátogatott indiai államokban mindenütt a kormányzó személyesen fogadta a delegációt. hasonlóképpen dzsakartában a parlament elnökén kívül az állami vezetők egész sora üdvözölt bennünket megérkezésünkkor. módunkban volt hosszabb beszélgetést folytatni nehru indiai miniszterelnökkel és sukarno indonéz elnökkel, subandrio külügyminiszterrel is.

- szívélyes hangú beszélgetéseink tárgya elsősorban a népeink közötti kapcsolatok továbbfejlesztése volt. kölcsönösen élénk érdeklődés nyilvánult meg a gazdasági kérdések iránt.

vass istvänné ezután elmondta:

- általában azt tapasztaltuk, hogy india és indonézia egyaránt nagy erőfeszítésekkel igyekezik önálló iparát megteremteni. az indiai pandzsáb államban láttunk például egy szovjet-angol-japán kooperációban felépült egymillió kilowattos korszerű vízierőművet, valamint egy nagykapacitású vegyi kombinátot. nemrég építettek egy árammérő gyárat is, felszerelésének egy részét a gödöllői árammérőgyár szállította. a gyár igazgatója nagy elismeréssel nyilatkozott ezekről a berendezésekről. egyébként a kapcsolat állandó, most is kint dolgozik egy magyar mérnök. indonéziában meglátogattuk azt a kinin- és vitaminyárat, amely magyarországnak is szállít. voltunk textil- és konzervgyárban is.

az iparral együtt a mezőgazdaság fejlesztése is megkezdődött mindkét országban. a fejlesztésre való törekvést jelzik az új mezőgazdasági kutatóintézetek és főiskolák.

/folyt.köv./

16.40/- szb 17¹⁵ M

-30-

bb 46. /vass istvänné beszámolója... 1. folyt./- szb

indonéziában a gyümölcs és több mezőgazdasági termék, köztük a nagyon fontos rizs, valósággal folyamatosan terem. szakértők szerint nyugodtan meg lehet valósítani a kétszeri rizsarátást, de a háromszori aratás sem elérhetetlen. a magyar képviselők láttak is olyan nagyon szépen megművelt, terraszos rizsföldeket, ahol folyamatosan termelik és aratják a rizst.

az építészeti és műemlékeken kívül a legmélyebb hatást a meglátogatott országok élő népi kultúrája gyakorolta a küldöttségre. bali-szigetén például szinte az egész nép művész. csodálatos népitáncok, énekeik vannak, és valóságos iparművészeti remekműveket készítenek csontból, ezüstből, fából.

- sok nagy élmény, felejthetetlen ut áll mögöttünk - mondta befejezésül vass istvänné. határozottan reméljük, hogy találkozásunk az indiai és az indonéz néppel és vezetőivel, hozzájárult kapcsolataink továbbfejlesztéséhez. a két ország kimeríthetetlen népi ereje, amely a hosszú gyarmati elnyomás után szemlátó mást növekvő tempóban lát hozzá országának fejlesztéséhez, párosult a csodálatos természeti gazdagsággal. mindez jogossá teszi azt a meggyőződésünket, hogy mindkét nép olyan fejlődés előtt áll már a legközelebbi években, amelyet baráti szívek kívánunk. /mti/

..

bb 47. nagy forgalom a „magyar trópuson”, - amszterdamból hóka antilop, fiuméből nomárok érkeztek budapestre

i kz szb ie

1964. január 15.

a makacsul kemény télben is minden nap sokan „utaznak”, ki villamossal, ki autóbusszal - a kellemesen meleg, páratelt „éghajlatu”, magyar trópusra, a fővárosi állat és növénykert felújított pálmaházába. a hatalmas pálmák és egyéb dísznövények új, az eddiginél festőibb elrendezésben várják a látogatókat. az üveggel elzárt világban orchideák, anthuriumok, broméliák - a növényvilág színes csodái - pompáznak.

az állatkert új lakókkal gyarapodott. az elmúlt napokban amszterdamból érkezett szép kis hóka antilop már megszokta új lakóhelyét, az étvágya kitűnő, jól érzi magát. a közkedvelt kameruni törpekecskék kifutójában három csöppnyi kis gida ug-rabugrál. a madárház állománya szép fehér-fekete kercerécékkel gyarapodott.

/folyt.köv./ 17¹⁵ M

- 31 -

bb 47. /nagy forgalom... 1. folyt./- szb

mellettük az ugyancsak új lakónak számító ritka északi madár, a nagybukó látható. az állatkert legkisebbjei, a trópusi pintyek közül többen fészükben ülnek, vagy kicsinyeiket nevelik.

az aquárium legújabb lakói - a tekintélyes nagyságu homárok - érdekes szórakozást találtak maguknak. tengervízzel töltött medencéjük homokját kupacba gyűjtik, másutt viszont gödröket ásnak. oly szenvedélyesen üzik ezt a szórakozást, hogy külön-külön medencében kellett elhelyezni őket, - egyébként összeverekednének. /mti/

bb 48. a mezőgazdasági szakmunkásképzésről tanácskoztak veszprém és szabolcs megyében

vid j szb ie

1964. január 15.

szerdán a veszprém megyei szakmunkásképzés lehetőségeiről, fejlesztéséről tanácskoztak balatonfüreden a megye vezető mezőgazdasági és oktatási szakemberei. megállapították, hogy a jelenlegi oktatási formával nem tudják kiképezni az 1970-ig szükséges több mint 16 000 szakmunkást. az iskolákban igen nagy a lemorzsolódás, ami főleg abból adódik, hogy a közös gazdaságok nem tudják biztosítani az elméleti oktatás színvonalának megfelelő gyakorlati képzést. a tanácskozáson ezért kijelölték az egyes szakmák képzésének központjait, s elhatározták: felmérik, melyik termelőszövetkezet alkalmas az utánpótlás nevelésére. részletes tervet állítanak össze arról, hogy az egyes mezőgazdasági üzemek a következő 10 évben milyen szakmunkásokat tudnak foglalkoztatni. a nagyarányú felmérési munkálatokhoz segítséget nyújt a megyei kisk bizottság is, amely most védnökséget is vállalt a mezőgazdasági szakmunkásképzés felett.

a tanácskozáson értékelték nyolc termelőszövetkezet közös devecseri szakmunkásképző iskolájának egyéves tapasztalatait, és mivel ez az oktatási forma jól bevált, ebben az évben újabb hasonló típusú iskolákat létesítenek.

megyei szakmunkás képzési tapasztalatcserét rendeztek szerdán nyíregyházán is. a megjelenteket darvas lászló, megyei szakoktatási felügyelő tájékoztatta arról, hogy szabolcs-szatmár megye termelőszövetkezetei nem rendelkeznek a sokrétű feladatokhoz elegendő mezőgazdasági szakemberrel.

/folyt.köv./

16.50/- szb

17²⁰

-32-

bb 48. /a mezőgazdasági szakmunkásképzésről... 1. folyt./- szb

az állam ezért jelentős anyagi segítséget nyújt a megyének a mezőgazdasági szakoktatás fejlesztéséhez. a kihelyezett technikai osztályok egész sorát hozzák létre a falvakban, és lehetőség nyílik a mostaninál tízszer több szakmunkás képzésére. tiszabercelen 750 000 forintos költséggel létesítettek új szakmunkás-iskolát, amely 120 diák otthona és négytantermes iskolája lesz. hasonló létesítmény megvalósulására kerül sor 5 millió forintos beruházással baktalórántházán, ahol 360 tanuló oktatására lesz lehetőség. jánkmajtison 1 millió forintot költenek egy kastély átalakítására, hogy 270 tanulónak otthont adjanak, nyíregyházán pedig két szakmunkásiskolát létesítenek. /mti/

bb 49. rodin akttanulmánya, kokoschka festménye - 144 műtárggyal gazdagodott a tavaly a szépművészeti múzeum

i tf/sk szb fm

1964. január 15.

a szépművészeti múzeum világhírű gyűjteményei tavaly 144 műtárggyal gyarapodtak. a műkincsek egyrészt vásárlások útján, másrészt ajándékozások révén, valamint más állami intézményektől kerültek a múzeumba.

az egyiptomi osztály gyűjteménye 10 új szerzeménnyel gazdagodott. ezek közül kiemelkedik a gyermek harpokratesz szobra, valamint egy mumia a hozzá tartozó koporsóval. az utóbbit eddig a zirci reguly Antal múzeumban őrizték.

az antik osztály „újdonosságai” között szerepel például egy 39 darabból álló aranyékszer-gyűjtemény, - amelynek legtöbb darabja a római korból származik, - továbbá két későrómai-kori márványszarkofág-töredék.

a régi képtárba 18 műkincs került 1963-ban. a legjelentősebb tiepolo négy darabból álló dekoratív freskóegyüttese. ezek a festmények - amelyekről eddig nem tudtak a szakemberek - a velenicei palazzo Labia díszel voltak és most kerültek elő egy budapesti magángyűjteményből. John Ople 18. századi angol festő „női arckép” című művét ajándékként kapta a szépművészeti múzeum.

a régi szobor osztály legértékesebb új szerzeménye egy velenicei kutkáva. ezt a 12. században készített alkotást a kutasi állami gazdaság somogyárdi méntelepén fedezték fel. egy másik hasonló kutkáva a sárospataki rákóczi múzeumból érkezett a fővárosba.

a régi magyar osztály számára sikerült megszerezni egy bécsi magángyűjteményből bogdány jakabnak, a 17. században Angliában élt híres magyar művésznak a „madárhangverseny”, című festményét.

/folyt.köv./

16.55/a

17²⁰

- 33 -

bb 49. /rodin alkotmány... 1. folyt./- szb

a grafikai osztály összesen 28 lapot - köztük kilenc rajzot - vásárolt tavaly. az új rajzok között nagyjelentőségű rodin két alkotmány, joseph kriehuber akvarellportréja, valamint pettenkofen parasztudvar t ábrázoló vízfestménye.

jelentősen gyarapodott a modern képtár anyaga is. ez annál is inkább örvendetes, mert a művészettörténeti szempontból modern műveket, valamint a mai jeles külföldi mesterek alkotásait a legnehezebb megszerezni. a szépművészeti múzeumnak sikerült megvásárolnia oskar kokoschkának egyik jelentős fiataalkori, 1911-ben készített alkotását. erről maga a mester is azt hitte, hogy a háború alatt elpusztult. most budapesti magángyűjteményből került elő. a modern képtári kiállításon a tárlatlátogató közönség hamarosan megtekintheti. /mti/

..-

bb 50. eltemették kis ferencet

t bi/tr szb fm

1964. január 15.

nagy részvétellel temették el szerdán a farkasréti temetőben kis ferenc józsef attila-dijas költőt, a párt- és a munkásmozgalom régi harcosát, a magyar partizán szövetség tagját. a ravatalnál megjelent aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese, az mszmp központi bizottságának tagja, orbán lászló, a központi bizottság agit. prop. osztályának vezetője, a központi bizottság tagja, köpeczi béla, a központi bizottság kulturális osztályának vezetője, szakasits árpád, a magyar újságírók országos szövetségének elnöke, darvas józsef, a magyar írók szövetségének elnöke. jelen volt az írószövetség elnökségének és választmányának több tagja, az irodalmi és a kulturális élet számos képviselője, az elhunyt sok barátja és tisztelője. a ravatal körül a munkásársak tagjai álltak díszőrséget, előtte bársonypárnán a párt, az írószövetség, a partizán-szövetség, a rokonok és a tisztelők koszorú között, az elhunyt kitüntetéseit helyezték el.

a magyar írók szövetsége és az íróbarátok nevében darvas józsef vett búcsút a kiváló kommunista költőtől, a munkásosztály hí fiától. a személyes jóbarát meghatottságával méltatta kis ferenc költői életművét, emberi tisztességét és tisztaságát. a szatmár megyei faluból származó nyomdász - mondotta - a munkás-sors, a szocialista hit tette költővé és e hit mellett egész életében megalkuvás és megrendülés nélkül kitartott.

/folyt. köv./
17.09/a

- 34 -

bb 50. /eltemették... 1. folyt./- szb

munkássága soha sem volt hangoskodó. olyan magától értetődő volt ez, mint az, hogy élnie és énekelnie kell. költészete a magyar irodalom maradandó értéke.

a magyar szocialista munkáspárt budapesti bizottsága nevében kelen béla, az esti hírlap főszerkesztője búcsúztatta a párt önzetlen harcosát. a legzordabb időkben - mondotta - sokan melegeztünk körülötte, kommunisták, akik megtépázva, de álltak a vihart, és irótársak, akik felett nem múlt el nyomtalanul a történelmi kataklizma, de jószándékkal keresték az utat. az újraindulás idején az ő otthonában találkoztak hívatásos pártmunkások és avatott poéták. tetteit belső tűz, emberi tisztaság, eszmeiség vezette. most rajtunk a sor - mondotta befejezésül, hogy kis ferenc örökét ápoljuk.

a búcsú beszédek után felcsendültek az internacionálé hangjai, s a sírt elborították a kegyelet és a megemlékezés virágai. /mti/

..-

bb 51. elutazott izrael állam ideiglenes ügyvivője

k kü m hmé-lm sr

1964. január 15.

meir shachar izrael állam budapesti követségének ideiglenes ügyvivője szerdán végleg elutazott magyarországról. a távozó ügyvivő búcsúztatására a keleti-pályaudvaron megjelent csaba ferenc, a külügyminisztérium protokoll osztályának helyettes vezetője. jelen volt a búcsúztatáson az izraeli követség több munkatársa, valamint a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja. /mti/

..-

bb 52. béke-plakát kiállítás

t vt/tm-lm la

1964. január 15.

az országos béketanács és a hazafias népfőnt országos tanácsának klubjában szerda délután ünnepélyesen megnyitották a magyar és nemzetközi békeplakátokból rendezett kiállítást. a megnyitón résztvevett szakasits árpád, az országos béketanács elnöke is, továbbá kulturális és társadalmi életünk több ismert képviselője.

/folyt. köv./

17.45/Lm

-35-

17.09/a
17.09/a

bb 49. /rodin alkotmány... 1. folyt./- szb

a grafikai osztály összesen 28 lapot - köztük kilenc rajzot - vásárolt tavaly. az új rajzok között nagyjelentőségű rodin két alkotmány, joseph kriehuber akvarellportréja, valamint pettenkofen parasztudvar ábrázoló vízfestménye.

jelentősen gyarapodott a modern képtár anyaga is. ez annál is inkább örvendetes, mert a művészettörténeti szempontból modern műveket, valamint a mai jeles külföldi mesterek alkotásait a legnehezebb megszerezni. a szépművészeti múzeumnak sikerült megvásárolnia oskar kokoschkának egyik jelentős fiatalkori, 1911-ben készített alkotását. erről maga a mester is azt hitte, hogy a háború alatt elpusztult. most budapesti magángyűjteményből került elő. a modern képtári kiállításon a tárlatlátogató közönség hamarosan megtekintheti. /mti/

-. -

bb 50. eltemették kis ferencet

t bi/tr szb fm

1964. január 15.

nagy részvétellel temették el szerdán a farkasréti temetőben kis ferenc józsef attila-dijas költőt, a párt- és a munkásmozgalom régi harcosát, a magyar partizán szövetség tagját. a ravatalnál megjelent aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese, az mszmp központi bizottságának tagja, orbán lászló, a központi bizottság agit. prop. osztályának vezetője, a központi bizottság tagja, köpeczi béla, a központi bizottság kulturális osztályának vezetője, szakasits árpád, a magyar újságírók országos szövetségének elnöke, darvas józsef, a magyar írók szövetségének elnöke. jelen volt az írószövetség elnökségének és választmányának több tagja, az irodalmi és a kulturális élet számos képviselője, az elhunyt sok barátja és tisztelője. a ravatal körül a munkásárság tagjai álltak díszőrséget, előtte bársonypárnán a párt, az írószövetség, a partizánövetség, a rokonok és a tisztelők koszorúi között, az elhunyt kitüntetésait helyezték el.

a magyar írók szövetsége és az íróbarátok nevében darvas józsef vett búcsút a kiváló kommunista költőtől, a munkásosztály hí fiától. a személyes jóbarát meghatottságával méltatta kis ferenc költői életművét, emberi tisztességét és tisztaságát. a szatmár megyei faluból származó nyomdász - mondotta - a munkásárs, a szocialista hit tette költővé és e hit mellett egész életében megalkuvás és megrendülés nélkül kitartott.

/folyt. köv./
17.09/a

- 34 -

bb 50. /eltemették... 1. folyt./- szb

munkássága soha sem volt hangoskodó. olyan magától értetődő volt ez, mint az, hogy élnie és énekelnie kell. költészete a magyar irodalom maradandó értéke.

a magyar szocialista munkáspárt budapesti bizottsága nevében kelen béla, az esti hírlap főszerkesztője búcsúztatta a párt önzetlen harcosát. a legzordabb időkben - mondotta - sokan melegedtünk körülötte, kommunisták, akik megtépzva, de álltak a vihart, és irótársak, akik felett nem múlt el nyomtalanul a történelmi kataklizma, de jószándékkal keresték az utat. az újraindulás idején az ő otthonában találkoztak hivatásos pártmunkások és avatott poéták. tetteit belső tűz, emberi tisztaság, eszmeiség vezette. most rajtunk a sor - mondotta befejezésül, nagy kis ferenc örökét ápoljuk.

a búcsú beszédek után felcsendültek az internacionálé hangjai, s a sirt elborították a kegyelet és a megemlékezés virágai. /mti/

-. -

bb 51. elutazott izrael állam ideiglenes ügyvivője

k kü m hné-lm sr

1964. január 15.

meir shachar izrael állam budapesti követségének ideiglenes ügyvivője szerdán végleg elutazott magyarországról. a távozó ügyvivő búcsúztatására a keleti-pályaudvaron megjelent csaba ferenc, a külügyminisztérium protokoll osztályának helyettes vezetője. jelen volt a búcsúztatáson az izraeli követség több munkatársa, valamint a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja. /mti/

-. -

bb 52. béke-plakát kiállítás

t vt/tm-lm la

1964. január 15.

az országos béketanács és a hazafias népfőnt országos tanácsának klubjában szerda délután ünnepélyesen megnyitották a magyar és nemzetközi békeplakátokból rendezett kiállítást. a megnyitón résztvevő szakasits árpád, az országos béketanács elnöke is, továbbá kulturális és társadalmi életünk több ismert képviselője.

/folyt. köv./

17.45/lm

-35-

17.45/lm

17.45/lm

bb 52. /béke-plakát...1.folyt./-Lm

dezséry lászló, az országos béketanács főtítkára megnyitó beszédében hangsúlyozta: a kiállításon látható több mint száz plakát, amelyeket 14 külföldi ország művészei, valamint magyar képzőművészek alkottak, azt demonstrálja: a nemzetközi közvélemény egyetért abban, hogy minden erőt latba kell vetni a béke megvédéséért, az általános és teljes leszerelés megvalósításáért.

a nemzetközi békemozgalom fennállásának 15. évfordulója alkalmából rendezett kiállítás január 31-ig tart. megtekinthető naponta délelőtt 10-től este 18 óráig, 5. kerület belgrád rakpart 24 szám alatt./mti/

-. -

bb 54. rényi alfréd akadémikus

k ms/gg-lm zs

1964. január 15.

a magyar tudományos akadémia matematikai kutató intézetének igazgatója szerdán az egyesült államokba utazott. rényi akadémikus az ann arbor michigan egyetem meghívására két fél-évet tölt az egyetemen mint vendégprofesszor./mti/

-. -

bb 55. angol tudós előadása az akadémián

k ms/gg-lm zs

1964. január 15.

john niemeyer findlay, a brit akadémia tagja, a london king, s college filozófia professzora hegel mint realista címmel szerdán előadást tartott az akadémián./mti/

18.00/Lm
18.20 C. m. e.

-. -
-36-

bb 53. átmeneti enyhülést, gyors légcserét, napsütést hozott a sarkvidéki hideghullám, de még mindig öt fokos a hideg többlet - távolabbi kilátás: újabb anticiklon kialakulóban, a hideg fokozódik

i cs/tr szb

1964. január 15.

európa észak-keleti vidékei felett nemrégiben erős ciklon képződött, amelynek hátoldalán sarki eredetű légtömegek nyomultak le a kontinens fölé, s a szerdára virradó éjszaka felszágatták, majd kisöpörték közép-európa légteréből a megüledett, erősen szennyezett levegőt, az ugynevezett hideg légpárnát. a gyors légcseréhez hazánkban szórványos havazást, majd szép napsütéses időt hozott, és átmenetileg enyhítette a hideget. jellemző például, hogy míg a kedd reggeli minimumok országszerte mínusz 20-22 fok körül alakultak ki, szerdán hajnalban már „csak”, mínusz 10-15 fokot mutattak a hőmérők. az 1000-3000 méter magasban áramló sarki levegő azonban 5-10 fokkal hidegebb, mint a most szétfoszlott hideg légpárna feletti rétegek voltak. így a kékestető „kiváltságos helyzete”, átmenetileg megszűnt: a keddi nulla - plusz 1 fokos maximum helyett szerdán délben már mínusz 10 fokot mért a megfigyelőállomás.

különösen a főváros lakosságának hozott nagy megkönnyebbülést a levegőcsere és a sok füstködöt, nappali sötétséget felváltó napsütés: a délnek lejtő háztetőkön olvadt a hó, s hosszú idő után csöpögni kezdtek az ereszcatornák. az ország keleti felében mínusz 7-9, a nyugati megyékben mínusz 2-4 fokig emelkedett a nappali hőmérséklet. somogy megyéből - ahol 3-4 centi vastag friss hóréteg hullott az előző éjszaka - valóságos „januári tavaszt”, a városokból, falvakból erős jégcsaphullást jelentettek a tudósítók. néhány vidéken - főleg a dunántúlon - élénkülő hófuvást tapasztaltak.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közölték, hogy az átmeneti enyhülés ellenére a szerdai középhőmérséklet még mindig öt fokkal maradt a sokévi átlagszint alatt. mivel észak-nyugat európa felett most újabb anticiklon rendszer van kialakulóban és a következő napokban valószínűleg áttérjed közép-európára, a friss sarki levegő gyorsan lehül, a hideg megüledszik az összefüggő hóréteg felett, s így előreláthatólag, újabb hideg légpárna zárja majd el az egészséges légkörzés útját: a nagyobb városok, ipari központok felett megint felgyűl a korom, a füst, s megindul a ködképződés. csütörtökön reggel mínusz 12 - 16 fokos minimumokra kell számítanunk, a nappali hőmérséklet valószínűleg mínusz 5 - mínusz 10 fokig emelkedik. /mti/

-. -

18.17/a

- 37 -

18.20 C. m. e.
H. B.

bb 56. közlekedési balesetek

gk-lm zs

1964. január 15.

a 7. kerület thököly ut és a hernád utca torkolatánál siba józsefné 41 éves gyalogost elütötte egy tehergépkocsi, amely továbbcsuszva egy álló személygépkocsinak ütközött. az asszonyt, aki ittas volt, súlyos, nem életveszélyes állapotban a koltói anna kórházba szállították.

a 8. kerület józsef körut és a baross utca kereszteződésénél muri ferencné 58 éves nyugdíjas figyelmetlenül ment át az uttesten és elütötte egy személygépkocsi. a gyalogos könnyebben megsérült.

a 9. kerület róbert károly körut és a csata utca kereszteződésénél bachó katalin 16 éves tanuló figyelmetlenül ment át az uttesten és egy tehergépkocsi elütötte. a tanuló könnyebben megsérült.

a 14. kerület erzsébet királyné utja és a nagy lajos király utja kereszteződésénél kaszap kálmánné 56 éves budapesti lakos figyelmetlenül ment át az uttesten és elütötte egy személygépkocsi. könnyebben megsérült./mti/

--

bb 57. a román nagykövetség fogadása

i hi/tm-lm la

1964. január 15.

mihail rosianu, a román népköztársaság budapesti nagykövete szerda este koncerttel egybekötött fogadást adott zenaida pallynak, és dan iordachescu-nak, a bukaresti operaház magánénekesinek magyarországi vendégszereplése alkalmából. a fogadáson résztvett cseterki lajos, az mszmp központi bizottságának titkára, puja frigyos, a központi bizottság külügyi osztályának vezetője, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, a művelődésiügyi minisztérium képviselői, valamint művészeti életünk számos ismert személyisége.

jelen volt a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja.

a műsort adó vendégművészek megérdemelt sikert arattak kitűnő számaikkal./mti/

--

18.58/-- szb

-38-

NR

NR

bb 58. időjárásjelentés

tm-lm la

1964. január 15.

a meteorológiai intézet jelenti január 15-én, szerdán 19 órakor:

szeles, hideg idő

várható időjárás csütörtök estig: kisebb felhőátvonulások, néhány helyen futó havazás. élénk, helyenként erős északi, északnyugati szél, hófúvások. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön mínusz 5-9 fok között./mti/

--

bb 59. varsó felszabadulásának közelgő évfordulója

tm-lm la

1964. január 15.

alkalmából lengyel estet rendezett a lengyel olvasóterem a hazafias népfront országos tanácsának székházában. varsó tragikus pusztulásáról és romjaiból való felemelkedéséről dr. stanislaw a. sochacki történész tartott előadást, majd filmbemutató következett./mti/

--

20.00

- 39 -

NR

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 356-590

A szerkesztésért és kiadásáért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1964. január 16.

bb 1. munkácsy, ferenczy istván, csontváry, grünewald monográfiája a képzőművészeti kiadó első negyedévi terveiben

i tf /sk szb fm

1964. január 16.

a képzőművészeti alap kiadóvállalatának első negyedévi tervében számos művészettörténeti munka, érdekes tanulmány és életrajz-regény szerepel.

a művészet kiskönyvtára című - főleg a fiatalok által közkedvelt - olcsó sorozatban négy új kötet jelenik meg. második kiadásban lát napvilágot végvári lajos nagysikerű manet-monográfiája. a gazdag képanyaggal illusztrált könyv alapos áttekintést nyújt a múlt század egyik legjelentősebb festőegyéniségéről, az impresszionizmus „atyjáról,, „

Lyka károly, - a művészeti ismeretterjesztés népszerű mestere - munkácsy mihály művészetéről írt tanulmányt, elemzi a 19. század világhírű magyar művészeinek valamennyi jelentős alkotását, ismert kompozícióit, tájképeit és kisebb műveit egyaránt. bemutatja a párizsban tanuló munkácsy-ösztöndijasok életét és a mester követőinek magyarországi és külföldi taborát is.

kiadják dombi józsef „bernini,, című művét is. a 17. századi európai barokk kimagasló alakjának munkásságán keresztül az olvasó képet kap a barokk kor társadalmi életének bonyolult kavargásáról is. - „grünewald,, címmel hamarosan a könyvüzletekbe kerül kampis Antal tanulmánya. az író tudományos érveléssel bizonyítja be, hogy a 16. századi német festészet vezéralakjára, matthias mesterre alaptalanul ruházták rá utólag a grünewald nevet. a monográfiát a művész - a parasztháborúk zaklatott gondolati és érzelmi világát kifejező- 50 festményének színes és fekete-fehér reprodukciója díszíti.

„magyar műemlékek,, sorozat két kötettel gazdagodik. „pécs római kori emlékei,, címmel kerül ki a nyomdából fülep ferenc munkája. az egykori római város, sopianae műemléki feltárásának eredményeiről, s a település római kori történetéről számol be könyvében a feltárásokat irányító fülep ferenc. az olvasó kezébe kerül gergelyffy-sedelmayr „a kőszegi vár,, című műemléki kötete. ez a fennállásának 700. évfordulóját ünneplő vár építéstörténetét, történelmi múltját és a helyreállított épületek részletes leírását közli.

/folyt.köv./

- 1 -

NK